

ORASAM

AYLIK BÜLTENİ

Mayıs-2020 / Sayı:38

DÜNYA BANKASI ORTA ASYA ÜLKELERİNDEKİ KREDİ PORTFÖYÜNÜ 9,7 MİLYAR DOLARA ÇIKARMAYI PLANLIYOR

Dünya Bankası'nın, Orta Asya ülkelerindeki kredi portföyünü 9,7 milyar dolara çıkarmayı planladığı, koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele kapsamında Orta Asya ülkelerine şu ana kadar 370 milyon dolardan fazla yardım kredisi tahsis ettiği bildirildi.

Tacikistan'ın Avesta Haber Ajansı'nın Avesta.tj sitesinden alınan bilgide, Dünya Bankası (DB) Özbekistan Temsilciliği'nin konuya ilişkin kamuoyuyla paylaştığı açıklamalara yer verildi.

Yapılan açıklamada Dünya Bankası Orta Asya Bölge Direktörü Lilia Burunciuc'un şu ifadelerine yer verildi: "Dünya Bankası olarak, Kovid-19 salgınına karşı yardım fonlarını hızla harekete geçirdik. Orta Asya ülkelerinin hükümetleri ile birlikte, bölge ülkelerinin sağlık sistemini

güçlendirmek ve Kovid-19'un ekonomiye olan olumsuz etkisini azaltmak için ek fon sağlamak amacıyla bölgedeki yatırım portföyümüzü toplamda 9,7 milyar dolar seviyesine çıkarmayı planlıyoruz".

Tahsis edilecek fonların test kiti, laboratuvar reaktifleri, yoğun bakım üniteleri ekipmanları ve sağlık çalışanları için kişisel koruyucu donanım malzemeleri dâhil olmak üzere birçok önemli tıbbi malzemenin satın alınmasında kullanılacağı belirtildi.

Ayrıca Dünya Bankası tarafından 14 Mayıs 2020 tarihinde Özbekistan'a gerek pandemiden olumsuz etkilenen ailelere destek olmak gerekse sağlık sisteminin iyileştirilmesini sağlamak amacıyla 312 milyon dolar ek yardım fonu tahsis edildiği de gelen bilgiler arasında.

BÜYÜKELÇİ FIRAT KIRGIZISTAN'DA YÜRÜTÜLEN SAĞLIK VE YARDIM SÜRECİ HAKKINDA AÇIKLAMALARDA BULUNDU

Türkiye'nin Kırgızistan Büyükelçisi Cengiz Kâmil Fırat, Kırgızistan'da yürütülen salgın süreci ve bu süreçte Türkiye tarafından düzenlenen yardım kampanyaları konusunda 5 Mayıs 2020 tarihinde TRT AVAZ'a açıklamalarda bulundu. Büyükelçi Fırat, Kırgızistan'daki salgın hakkında şu bilgileri verdi:

"Kırgızistan'da koronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında malumunuz 25 Mart 2020 tarihi itibarıyla başkent Bişkek dâhil birçok bölgede olağanüstü hâl ve sokağa çıkma yasağı ilan edilmişti. 5 Mayıs 2020 tarihine kadar Kırgızistan'da 843 vaka tespit edildi, 11 kişi hayatını kaybetti, 600 kişi taburcu oldu. Bu süreçte vakaların büyük bölümü Bişkek'te görülmekle beraber, her 4 vakadan birinin sağlık çalışanı olması da dikkat çeken bir istatistik bilgisi olarak göze çarptı. 5 Şubat-5 Mayıs 2020 tarihleri arasında yaklaşık 60 bin Kovid-19 testi yapıldı ve yaklaşık 45 bin de yedek test kitinin olduğu belirtildi. Kırgızistan, Türkiye ve Belarus'tan insani yardım bağlamında 60 bin test kiti daha satın alacağını ilan etti. Türkiye Sağlık Bakanlığı aracılığıyla sadece Büyükelçiliğimiz değil, İslam Kalkınma Bankası (İKB) da ülkemizden 30 bin adet PCR test kiti satın aldı ve bunları Kırgızistan Sağlık Bakanlığı'na hibe etti."

Büyükelçi Fırat, salgın sürecinde Türkiye'nin doğrudan veya dolaylı olarak Kırgızistan'a yaptığı yardımlar konusunda da bilgi verdi: "2020 yılı başlarında yapımını tamamladığımız Kırgızistan-Türkiye Dostluk Hastanesi'nin, Kırgızistan Sağlık Bakanlığı'na (25 Mart 2020 tarihinde) geçici olarak devrini sağladık. Hastanemiz 72 yatak kapasitesine sahip, bunlardan 51'ini virüsle mücadelede kullanabilecek türden yataklar, 21'ini ise yapay solunum cihazına (ventilatör) ve acil yoğun bakım ünitesine sahip yataklar oluşturuyor. Dolayısıyla aslında koronavirüs salgınıyla mücadele bağlamında belki de en önemli destek merkezlerinden birisini Kırgızistan'a biz sağlamış olduk."

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) tarafından yaklaşık 500 koli içinde maske, plastik şeffaf yüz koruma maskesi, eldiven ve dezenfektan yardımı yapıldığı, Ramazan ayında ayrıca 4.500 kolilik yardım hazırlandığı Büyükelçinin paylaştığı bilgiler arasındaydı.

Bunların yanında, Türkiye-Kırgızistan arasında taşımacılık

yapan, ancak salgın nedeniyle yük bulamadıklarından Kırgızistan'da kalan şoförlerin ihtiyaçlarının Büyükelçilik tarafından giderilmeye çalışıldığı bildirildi.

Merkezi Bişkek'te bulunan Türkiye-Kırgızistan İş Adamları Derneği'nin (TÜKİD) Büyükelçilik tarafından başlatılan bir çalışmayla 50 bin dolarlık bağış topladığı ve bununla hızlı test kitleri, maske, dezenfektan, plastik şeffaf yüz koruma maskesi, tulum gibi sağlık malzemelerinin alınarak, Kırgızistan Sağlık Bakanlığı'na hibe edileceği belirtildi.

Büyükelçi, Türkiye menşeli girişimler tarafından yapılan yardımlar hakkında şu bilgileri paylaştı: Anadolu Grubu Coca Cola gıda paketleri ve 2.400 litre dezenfektanı Kırgızistan Kızılayı aracılığıyla ihtiyaç noktalarına ilettiler; Demirbank 2.000 aileye maddi destek sağladı; Mıstaçoğlu Şirketler Grubu'nun kurduğu Bişkek Park Sheraton Otel 1.300 adet erzak kolisi yardım verdi; Eti Bakır Tereksay Ramazan ayında dağıtmak için insani yardım kolileri hazırladı, Kırgızistan makamlarına 50 bin dolarlık maddi yardım yaptı, 1.500 adet hızlı test kiti satın almak için girişimlerini sürdürüyor; Borusan Holding, Kırgızistan Sağlık Bakanlığı'na 10 bin dolarlık bilgisayar ve yazıcı hediye etti; Nobel İlaç Şirketi içinde ilaç, maske, eldiven ve koruyucu giysilerin de bulunduğu 12 bin dolarlık insani ve tıbbi yardım malzemesi bağışında bulundu; Technocave Kapsül Otel, 40 odasının tamamını salgın sürecinde vatandaşların hizmetine açtı. Büyükelçi, ayrıca Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin 250 yatak kapasiteli yurtlarından birinin de Kırgız makamlarına tahsis edildiği bilgisini paylaştı.

Büyükelçi Fırat, Türk Hava Yolları (THY) aracılığıyla çoğunluğu öğrenciler olmak üzere yaklaşık 400 vatandaşın 25 Mart ve 21 Nisan 2020 tarihlerinde Türkiye'ye gönderilmesinin sağlandığını, Pegasus Hava Yolları aracılığıyla Kırgızistan vatandaşlarının Türkiye'den Kırgızistan'a gelmelerine yardımcı olduklarını da ifade etti. Ayrıca Büyükelçilik olarak, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başlattığı "Biz Bize Yeteriz Türkiyem Kampanyası"nın ilk günden itibaren Kırgızistan'a uyarladıklarını ve kendilerinin, Kırgızistan'daki hayırseverlerin ve Türkiyeli şirketlerin fona katkıda bulunmalarını sağladıkları belirtildi. Bu fon ve anlaşma yapılan Anadolu Grubu Coca Cola, hayırsever bir Türkiye vatandaşının oteli gibi yerlerin sunduğu imkânlarla zorda kalan vatandaşlara yardım edildiği bilgisi de paylaşıldı.

Bunların yanında toplanan "bağışlarla 2 Türkiyeli lokantayla anlaşarak, Kırgızistanlı 500 sağlık çalışanına ve 500 polis memuruna 15 gün boyunca her gün ücretsiz öğle yemeği sağlandığını da Büyükelçi açıkladı.

Büyükelçi özellikle Türkiye Cumhurbaşkanı'nın başlattığı "Biz Bize Yeteriz Türkiyem Kampanyası"nın Kırgızistan'a uyarlamalarının ve bu çerçevede Kırgızistan'da gösterilen dayanışmanın "bütün dünyaya örnek, çok güzel bir dayanışma örneği" olduğunu vurgulayarak sözlerinin tamamladı.

KTMÜ REKTÖRÜ BALCI SALGIN SÜRECİNDE YAPILAN YARDIMLAR VE EĞİTİM SÜRECİ HAKKINDA BİLGİ VERDİ

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Kırgızistan'da yürütülen yardım sürecine üniversite tarafından yapılan katkılar ve eğitim sürecinin hangi şartlar altında devam ettirildiği konusunda TRT AVAZ'a açıklamalarda bulundu.

KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı 13 Mayıs 2020 tarihinde TRT AVAZ'ın Avrasya Gündemi programına katıldı. Sunucu Coşkun Özen'in sorularını cevaplayan Rektör Balcı, KTMÜ'nün Kırgızistan'daki koronavirüs salgınıyla mücadele sürecinde ne gibi yardım kampanyalarına katkı sağlandığı ve bu süreçte eğitim-öğretim faaliyetlerinin nasıl sürdürüldüğüne ilişkin bilgi verdi.

Sınavlar dâhil üniversitenin 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılındaki tüm çalışmalarını vaktinde tamamlayarak, bu dönemi 30 Haziran 2020 tarihinde başarıyla kapatacaklarını ifade eden Rektör Balcı, sözlerine şöyle devam etti: "Kırgızistan'da bu uzaktan eğitime geçişle beraber bilhassa ortaöğretim ve ilköğretimde büyük sıkıntılar yaşandı. Kırgız Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın bizden, Üniversitemizden yapmış olduğu talepler çerçevesinde çok modern -TRT'mizin de vermiş olduğu destek ile- son derece donanımı yüksek olan MEDIAMANAS stüdyolarında Kırgızistan'ın özellikle fen ve mühendislik, teknoloji yönündeki derslerinden, 100'den fazla dersin çekimlerini yaptık ve şu anda Kırgızistan'ın millî televizyonu olan ELTR televizyonunda bunlar canlı olarak yayınlanmakta. Bunun yanında özürülü vatandaşların eğitimine yönelik derslerin çekimi yapıldı. Bu da şu anda toplumun hizmetine sunuldu. Bunun yanında Kırgız Cumhuriyeti Kültür, Enformasyon ve Turizm Bakanlığı ile yapmış olduğumuz iş birliği neticesinde toplumda farkındalık meydana getirmek için 5 adet spot çekimi yapılarak yine toplumun hizmetine sunuldu. Bunlar aynı zamanda Kırgızistan'da örnek çalışmalar oldu.

Bizim yapmakta olduğumuz şu andaki uzaktan eğitim çalışmaları Kırgızistan'daki üniversiteler için de bir örnek hâline geldi. Şu anda biz bu noktada Kırgızistan'ın gelecekte yaşanacak olan yeni dönemde, hatta diyebiliriz ki korona sonrasının yeni dünyasında uzaktan eğitim teknolojilerinden çok daha fazla yararlanarak iyi bir eğitim düzeyinin ortaya koyulmasında çok ciddi bir örnek teşkil ediyoruz.

Biz Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi olarak esas itibarıyla bundan sonra eskinin tekrarını yapmayacağız. Yükseköğretimde yeni eğitim-öğretim modelleri sunarak öncelikle zamandan, mekândan ve insandan daha esnek yükseköğretim modelleriyle hem kampüste hem kampüs

dışında ve dünyanın herhangi bir yerinde bizden eğitim almak isteyen herkese ulaşmak ve bu kapıyı sürekli açık tutmak için çalışmalarımıza başlamış bulunmaktayız.

Tabii ki bu arada topluma hizmet çalışmalarımız da destek çalışmalarımız da var. Koronavirüs ile beraber gelen pek çok sıkıntının birlikte aşılabilmesi için önce Kampüsümüzde ve Üniversite camiasında problemlerin çözümü, ondan sonra da topluma destek çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Mesela Türkiye'mizin şu anda yapmış olduğu çalışmalar çerçevesinde de biz yine Türkiye'mizden almış olduğumuz destek ile Türkiye'mizdeki çalışmalara da katkıda bulunmaya gayret sarf ediyoruz.

Bu noktada 'Biz Bize Yeteriz Türkiye'm' kampanyasına da Üniversitemiz çok aktif bir şekilde katıldı. Tabii ki bu çorbada bizim de tuzumuz bulunsun diye üzerimize düşen görevimizi gönülden yapmak için çabamızı sürdürdük; daha evelden Elazığ depreminde olduğu gibi. Aynı şekilde Kırgızistan'da da yine ihtiyaç sahibi olan vatandaşlarımıza ulaşmak için Üniversite camiamız el birliği ile gönül birliği ile çalışmalarını sürdürdü. Şu anda 1000'den fazla aileye destek ve yardım vermek için ulaştığımızı söyleyebiliriz." Rektör Balcı, bu zorlu süreçte çalışmaların yürütülmesine katkıda bulunan ve sistemi yaşatma konusunda büyük gayret sarf eden tüm üniversite personeline ve öğrencilerine teşekkür etti.

Türkiye ile Kırgızistan devletleri arasında 30 Eylül 1995 tarihinde imzalanan anlaşmayla Kırgızistan'ın başkenti Bişkek şehrinde kurulan ve 1997-1998 eğitim-öğretim yılından beri faaliyetlerini sürdüren Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, günümüzde teknik alt yapı, öğrencilerine sunduğu imkânlar ve verdiği eğitimle Orta Asya'da en önde gelen üniversiteler arasında yer alıyor.

TÜRK KONSEYİ ULAŞTIRMA BAKANLARI TOPLANTISI DÜZENLENDİ

Küresel koronavirüs salgınıyla mücadelede büyük öneme sahip ulaşım faaliyetlerinin kesintisiz şekilde sürdürülebilmesine yönelik kararların alındığı Türk Konseyi Ulaştırma Bakanları Toplantısının düzenlendiği bildirildi.

Anadolu Ajansı'nın (AA) aa.com.tr haber sitesinden alınan bilgiye göre, 10 Nisan 2020 tarihinde düzenlenen Türk Konseyi Devlet Başkanları Zirvesi'nde alınan kararların takibini yapmak üzere 30 Nisan 2020 tarihinde Türk Konseyi Ulaştırma Bakanları Toplantısı düzenlendiği belirtildi. Videokonferans vasıtasıyla düzenlenen toplantıya; Türk Konseyi Genel Sekreteri Baghdad Amreyev, Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, Azerbaycan Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Bakanı Ramin Guluzade, Kırgızistan Ulaştırma ve Yol Bakanı Canat Beyşenov, Özbekistan Ulaştırma Bakanı Elyor Ganiev, Kazakistan Sanayi ve Altyapı Geliştirme Bakan Yardımcısı Berik Kamaliyev ve Macaristan İnovasyon ve Teknoloji Bakanlığı Ulaştırma Politikalarından Sorumlu Devlet Sekreteri Laszlo Mosoczi katıldı.

Küresel pandemiyle mücadele gündemiyle 10 Nisan 2020 tarihinde düzenlenen Türk Konseyi Devlet Başkanları Zirvesi'nde alınan kararların takibini gerçekleştirmek üzere yapılan toplantıda, üye ülkeler arasında salgınla mücadelede iş birliğini güçlendirme ve ortak tedbirler alınması konusunda mutabakata varıldı. Bakanlar, küresel salgının bölge ülkelerinin ekonomileri üzerinde yarattığı olumsuz etkileri gidermek amacıyla, üye ülkeleri birbirine bağlayan Trans-Hazar Doğu-Batı Uluslararası Taşımacılık Koridoru'ndaki ulaşım faaliyetlerinin kolaylaştırılması ve hızlandırılması yolunda atılacak adımlara ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Salgınla mücadelede ilgili ulusal makamların aldığı tüm önlemleri gözden geçiren bakanlar, kısıtlamalar nedeniyle ulaştırma

faaliyetlerini kesintisiz sürdürebilmek için ortak temas ve çabaları artırma kararı aldı.

Üye ülkeler arasındaki taşımacılık kotaları, geçiş belgeleri, transit geçiş ücretleri ve sürücü vizeleri konularında kolaylık sağlanması üzerinde mutabık kalan bakanlar, Hazar Denizi'nde Ro-Ro hatlarındaki ücretlerde indirim yapılması, ihtiyaç duyulan ek geçiş belgelerinin temini ve mütakabiliyet çerçevesinde geçiş ücretlerinin kaldırılması konularını da görüştü.

Toplantıda ayrıca, salgın sırasında nakliye ve lojistiği etkin bir şekilde koordine etmek, insani yardımların, temel tüketim mallarının, ilaçların ve tıbbi ekipmanların teslimatı için yük araçlarının sınırlardan veya kontrol noktalarından geçişini kolaylaştırmak ve bu alanda ortaya çıkabilecek sorunlara hızlı çözümler üretmek amacıyla tarafların Ulaştırma ve Ticaret Bakanlıkları ile Gümrük İdarelerinin katılımıyla bir Görev Gücü oluşturulmasına karar verildi.

Taşımacılık sürelerini azaltmak ve idari engelleri aşmak amacıyla üye ülkeler arasında malların hızlı hareket edebileceği bir "Yeşil Koridor"un oluşturulması hususunda anlaşan bakanlar, 2019 tarihli Türk Konseyi Bakü Zirvesi'nde devlet başkanları tarafından ortak talimatı verilen, üye ülkeler arasında çok modlu taşımacılığa imkân verecek olan Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması'nı kısa sürede hayata geçirme konusunda mutabık kaldı.

10 Nisan'da alınan kararlar neticesinde Nisan ayında Türkiye'den Orta Asya'ya tren yoluyla çok modlu taşımacılık başlatıldı. Nisan ayında yola çıkan, 82 konteynerden oluşan 940 metrelik ilk tren Mayıs ayında Kazakistan ve Türkmenistan'a ulaştı. Mayıs ayı içinde ikinci bir konvoy daha yola çıkarak yüklerini Kırgızistan'a ulaştırdı.

TİKA'DAN KIRGIZİSTAN'DAKİ 7 BİN AİLEYE İNSANİ YARDIM

TİKA'nın Ramazan ayında koronavirüs salgını ile mücadele kapsamında Kırgızistan'daki 7.000 muhtaç aileye gıda ve tıbbi malzeme yardımı yaptığı bildirildi.

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nın (TİKA) Tika.gov.tr resmî internet sitesinde konuyla ilgili açıklamalara yer verildi. Yapılan açıklamaya göre, TİKA Bıшкеk Koordinatörlüğü'nün koronavirüs (Kovid-19) salgınından dolayı çalışamaz hale gelmiş, günlük geçim sıkıntısı yaşayan ihtiyaç sahiplerine Ramazan ayı münasebetiyle, gıda ve hijyen malzemesi yardımı yaptığı açıklandı.

İçinde maske ve antiseptik solüsyon bulunan 7.000

koliden 4.600'ünün ramazan ayında dağıtılmak üzere TİKA tarafından Kırgızistan Çalışma ve Sosyal Kalkınma Bakanlığı'na teslim edildiği belirtildi.

Bakanlığın bahçesinde düzenlenen teslim töreninde konuşan Çalışma ve Sosyal Kalkınma Bakanı Ulukbek Koçkorov, "Kırgızistan halkına Kovid-19 ile mücadelede ve ramazan ayında yardım elini uzatan Türkiye'ye ve Türk halkına teşekkür etmek istiyorum, fırsattan faydalanarak bu Ramazan günlerinde ihtiyaç sahibi ailelerin ve bakacak kimsesi olmayan yaşlıların yardımlarına koştukları için Türkiye devletine minnettarlığımı bildiriyorum. Şimdi, Ramazan ayının sona ermesinin ardından dünyanın birçok yerinde bayrama kavuşacak olmanın mutluluğu yaşıyoruz. Bu mübarek günde kardeş Türkiye halkına huzur ve mutluluk dileyerek, Ramazan Bayramımızın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum" dedi. Bakan Koçkorov, TİKA tarafından sağlanan gıda desteğinin Ramazanda salgın nedeniyle, gıda malzemelerine ulaşmakta sıkıntı yaşayan ailelere dağıtılacağını kaydetti.

TİKA Bıшкеk Program Koordinatörü Ali Muslu da "Türkiye olarak küresel salgın sebebiyle ortaya çıkan ekonomik ve sosyal sorunların çözümünde dost ve kardeş ülkelerin yanında olmayı sürdürüyoruz" dedi. Muslu, "Bugün burada Kırgızistan'ın geneline dağıtılmak üzere içinde 10 maske ve antiseptik de bulunan toplam 7 bin gıda kolisini teslim ediyoruz. Bunlardan 4 bin 600'ü Kırgızistan Çalışma ve Sosyal Kalkınma Bakanlığının yardımıyla, geri kalan 2 bin 400 gıda kolisi vakıf ve derneklerle birlikte dağıtılacaktır." dedi.

TİKA KIRGIZİSTAN'DA ÇOCUK YUVASI İNŞA ETTİ

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) Bıшкеk Koordinatörlüğü tarafından Kırgızistan'da yapılan çocuk yuvasının hizmete hazır hâle geldiği bildirildi.

Türkiye Cumhuriyeti Bıшкеk Büyükelçiliği'nin sosyal medya hesabından 20 Mayıs 2020 tarihinde yapılan açıklamada, Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) Bıшкеk Koordinatörlüğü tarafından Kırgızistan'ın Talas Bölgesi'ndeki Kara-Buura İlçesi Satıkey köyünde yapılan çocuk yuvasının hizmete hazır hâle geldiği belirtildi.

Büyükelçilik tarafından yapılan paylaşımında "Kırgızistan'ın Talas Bölgesi Kara-Buura İlçesi Satıkey köyünde Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı - TİKA tarafından yaptırılan Kreş, yeni eğitim-öğretim döneminde okul öncesi eğitim alacak Manas Ata'nın torunları, geleceğin gençleri için hazır." ifadelerine yer verildi.

TÜRKİYE VE ORTA ASYA ARASINDA ÇOK MODLU TAŞIMACILIKLA TİCARET BAŞLADI

Türkiye ve Orta Asya arasındaki ticari yük taşımacılığında çok modlu taşımacılık yönteminin özellikle koronavirüs salgını sürecinde başarılı bir şekilde hayata geçirilmekte olduğu bildirildi.

Anadolu Ajansı'nın (AA) aa.com.tr haber sitesinden alınan bilgiye göre, Türkiye'nin Kars ilinden 18 Nisan 2020 tarihinde yola çıkan dev ihracat treninin, 27 Nisan 2020 tarihinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'den 70 kilometre mesafede bulunan Alat kasabasındaki Bakü Uluslararası Deniz Ticaret Limanı'na ulaştığı; 940 metrelik trendeki 82 konteynerin, dağıtım için gemilerle Hazar Denizi'ne açıldığı açıklandı. Alınan bilgiye göre, konteynerlerden 20'si Azerbaycan'da kalırken, 24'ü Kazakistan'a ait Türkistan adlı kuru yük gemisine yüklenerek Aktau Limanı'na hareket etti, konteynerlerden 30'u Türkmenistan'ın Türkmenbaşı Limanı'na, 8'i ise yine Kazakistan'ın Kurik Limanı'na gönderildi.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu (BTK) Hattı'nı kullanan ihracat treni, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun 18 Nisan 2020 tarihli açıklamalarında da ifade ettiği gibi, planlandığı şekilde, 9 günde yüklerini Hazar Denizi'ne ulaştırmış oldu. Böylelikle, temizlik malzemelerinden otomotiv sanayi ürünlerine kadar birçok malzemenin bulunduğu, 940 metrelik dev ihracat treni bir ilki başardı.

Türkiye ve Kırgızistan arasında Çok Modlu Taşımacılık 30 Nisan 2020 tarihinde Türkiye'den Kırgızistan'ın Oş şehrine, çok modlu taşımacılık sistemiyle yük taşıyan ikinci ihracat treni yola çıktı.

Economist.kg haber sitesinden alınan bilgide, Kırgızistan Ticaret ve Sanayi Odası Basın Servisinin konuya ilişkin kamuoyuyla paylaştığı açıklamalara yer verildi. Yapılan açıklamaya göre, Türkiye merkezli Arkas Holding'e bağlı Arkas Lojistik Uluslararası Taşımacılık Şirketi ve Kırgızistan merkezli UBS Transit iş birliğinde Türkiye'den Kırgızistan'a ticari yük taşımacılığında çok modlu (Multimodal) taşımacılık

yönteminin başarılı bir şekilde hayata geçirilmekte olduğu açıklandı. Türkiye'nin Bilecik ilinin Bozüyük ilçesinden 30 Nisan 2020 tarihinde yola çıkan 40 konteynerin, Kırgızistan'ın Oş şehrine 20 Mayıs 2020 tarihinde çok modlu taşımacılık yöntemiyle teslimatının yapıldığı, 60 konteynerin ise teslim edilmek üzere olduğu bilgisi verildi. Kırgızistan Ticaret ve Sanayi Odası'na bağlı bir alt komitenin de başkanı olan UBS Transit Taşımacılık Şirketi Müdürü Talant Matkerim Uulu, ticari yük taşımacılığında özellikle demir yolu taşımacılığının kolay olmadığını belirterek, Türkiye'den yola çıkan ticari malların Gürcistan üzerinden Azerbaycan'a demir yolu ile nakledildiğini, daha sonra deniz yoluyla Türkmenistan'a sevk edildiğini, sonra tekrar trenlere yüklenerek demir yolu ile Kazakistan ve Özbekistan üzerinden Kırgızistan'ın güneyindeki Oş şehrine nakledildiğini ifade etti.

Sözlerine devam eden Talant Matkerim uulu "Daha önce ticari yük taşımacılığını sadece kara yoluyla yapıyorduk. Ancak, malum koronavirüs salgını (Kovid-19) sebebiyle ülke sınırlarını geçmede iş insanları büyük maddi kayıp yaşadılar. Ancak çok modlu taşımacılığın hayata geçmesi, yalnızca malların taşıma esnasında çalınma ve deforme olma riskini ortadan kaldırmakla kalmadı, aynı zamanda tek seferde yapılan teslimat hacmini artırmanıza da olanak tanıdı. 40 konteynerin teslimatı yapıldı, 60 konteynerin ise teslimatı yapılmak üzere. Kırgızistan ekonomisinin yaşaması için taşımacılık yapan şirketlerin etkin çalışması hayati öneme sahip. Sonuçta başta gıda olmak üzere ülkemiz için gerekli olan tüm ticari mal ve ürünleri taşımacılık faaliyetleri sayesinde tedarik ediyoruz." şeklinde ifade ettiği cümleleriyle bu gelişmenin önemini vurguladı.

Bu dev ihracat trenleriyle Türkiye, "Demir İpek Yolu" olarak tanımlanan, demiryoluyla Türkiye ve Orta Asya üstünden Doğu Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlamayı hedefleyen girişimde tarihe geçecek bir adım atmış oldu.

ÖZBEKİSTAN'DAN KIRGIZİSTAN'A İNSANİ YARDIM

Özbekistan tarafından koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele amacıyla Nisan ayında Kırgızistan'a yapılan insani yardımın ikinci partisinin ve ikinci yardımın da Mayıs ayında Kırgızistan'a ulaştırıldığı bildirildi.

Kg.akipress.org haber sitesinden alınan bilgide, Kırgızistan Başbakanlık Basın Servisi'nin kamuoyuyla paylaştığı açıklamada, Özbekistan tarafından Kırgızistan'a gönderilen insani yardımın 20 Mayıs 2020 tarihinde ikinci partisinin geldiği belirtildi. 248 bin dolarlık ikinci partinin Oş Bölgesi hükümet temsilcilerine teslim edildiği açıklandı.

Kara yoluyla ulaştırılan ve Oş Bölgesi yetkili hükümet temsilcisi Uzarbek Cılkıbayev'e törenle teslim edilen malzemelerin 440 yatak, 1000 elektronik pirometre, 2500 koruyucu tulum, 150 bin eldiven ve 150 bin maskeden oluştuğu da gelen bilgiler arasında.

Kırgızistan Dış İşleri Bakanlığı Basın Servisi'nin kamuoyuyla paylaştığı açıklamalarda, Özbekistan'ın tekrar 30 Mayıs 2020 tarihinde Kırgızistan'a içinde gıda ve tıbbi malzemelerin bulunduğu insani yardım vagonları gönderdiği, yapılan yardımların Kırgızistan'ın Oş şehrine demir yolu ile ulaştırıldığı belirtildi.

İnsani yardım vagonlarında 1.000 ton un, 60 ton dezenfektan, 2.500 tek kullanımlık respirator, 2.500 tulum, 5.000 eldiven ve 5.000 maske bulunduğu açıklandı.

Özbekistan, ilk defa geçtiğimiz nisan ayının başlarında Kırgızistan'a insani yardım vagonları göndermişti. Kırgızistan ise Özbekistan'daki Sardoba Barajı'ndaki taşkından olumsuz etkilenen selzedeler için Özbekistan'a 11 Mayıs 2020 tarihinde çimento, pirinç ve bitkisel sıvı yağ yardımında bulunmuştu.

ÇİN KAZAKİSTAN'DA TİCARİ ARAÇ FABRİKASI KURUYOR

Çin merkezli ağır ticari araç üreticisi Yutong'un, Kazakistan'da fabrika açmak için anlaşma imzaladığı bildirildi.

Kazakistan'ın resmî yayın organı Kazakstanskaya Pravda Gazetesi'nin Kazpravda.kz haber sitesinden alınan bilgide, Kazakistan'ın Karağandı Bölge Valiliği Basın Servisi'nin konuyla ilgili kamuoyuyla paylaştığı açıklamaya yer verildi. Açıklamaya göre, Kazakistan Başbakanı Asmar Mamin'in, 5 Mayıs 2020 tarihinde Karağandı Bölgesi'ne düzenlediği resmî temaslar kapsamında Sariarka Serbest Ticaret Bölgesi'ne Çin merkezli Zhengzhou Yutong Group Limited Şirketi tarafından kurulması planlanan ağır ticari araç fabrikası projesini yerinde incelediği ve fabrikanın

kurulmasına yönelik ilk adım olan imza törenine katıldığı belirtildi.

Valiliğin Basın Servisi'nin kamuoyuyla paylaştığı bildiriye "Başbakan Mamin'in huzurunda, Karağandı Valilik yetkilileriyle ile Çinli yatırımcı Yutong Şirketler Grubu arasında fabrikanın kurulması çerçevesinde bir anlaşma imzalanmıştır. Söz konusu fabrikanın, önceden plastik eşya üretim tesisinin bulunduğu alana kurulması planlanıyor. İçinde bulunduğumuz 2020 yılının sonuna doğru fabrikada üretimi tamamlanan ağır ticari taşıt kategorisindeki otobüslerin bu yıl piyasada satışa sunulması planlanıyor." ifadeleri kullanıldı.

Yeni kurulacak olan fabrikayla doğrudan yapılmış yabancı yatırımın toplam hacminin yaklaşık 23 milyar tenge (54,6 milyon dolar) seviyesine ulaştığı bilgisi verildi.

Valiliğin Basın Servisi'nin açıklamasında ayrıca "Fabrikanın hayata geçmesiyle 1.100 kişiye istihdam imkânı sağlanacak. Üretim planına göre, fabrikada yılda 1.200 adet otobüs ve 500 adet de özel ekipman üretilecek. Üretilen araçların, iç piyasaya satışı ve komşu ülkelere ihracatı da yapılabilecek. Ayrıca Karağandı Bölgesi'ndeki yükseköğretim kurumlarının Otomotiv Teknolojisi programlarında eğitim alan öğrencilerin geleceğin birer uzman otomotivcileri olarak yetiştirilmesi planlanıyor. Söz konusu ağır ticari araç fabrikasının kurulmasına yabancı girişimcilerin yanında yerli taraf olarak Karağandı Bölge Valiliği, Kazakistan Kalkınma Bankası (DBK) ve Sariarka Sosyal Girişimcilik Şirketi destek vermişlerdir." ifadelerine yer verildi.

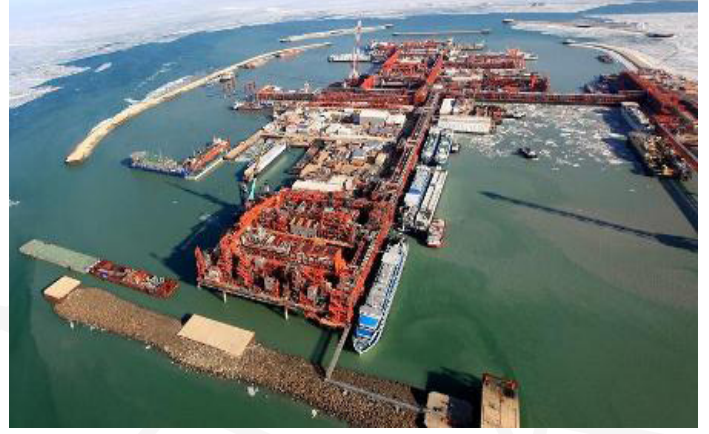
KAZAKİSTAN KAŞAGAN'DA YENİ DOĞAL GAZ İŞLEME TESİSİ KURMAYI PLANLIYOR

Kazakistan'ın, Kaşagan doğal gaz sahasında yeni doğal gaz işleme tesisi kurmayı planlandığı bildirildi.

Kazakistan'ın Kazinform Devlet Haber Ajansı'nın (KazAkkparat) Inform.kz sitesinden alınan bilgiye, Kazakistan Enerji Bakanı Nurlan Nogayev'in konuyla ilgili açıklamalarına yer verildi. Yapılan açıklamaya göre, 2022 yılına kadar Kaşagan doğal gaz sahasında günlük üretimi 450 bin varile çıkarmak amacıyla yeni doğal gaz işleme tesisinin kurulması ve kompresörlerin modernize edilmesine yönelik çalışmalar yapıldığı belirtildi.

Bakan Nogayev'in verdiği bilgiye göre, yüklenici firmayla birlikte, Kaşagan doğal gaz sahasındaki çalışmaların ikinci aşaması için bir yol haritası geliştirilmekte olduğu, projelerin hayata geçmesi durumunda 1 milyar metreküp kapasitedeki doğal gaz işleme tesisinin aynı zamanda yaklaşık 8 milyon ton petrolün de alınmasını mümkün kılacağı ifade edildi.

Bakan Nogayev, sözlerine şöyle devam etti: "2019 yılında doğal gaz kondensatı ve petrol ihracatı hacmi 72,2 milyon tonda, içinde bulunduğumuz 2020 yılında ise oran 67,5 milyon ton olarak gerçekleşti. Atırâu Bölgesindeki Tengiz

doğal gaz sahasında 45,2 milyar dolar değerinde petrol çıkarma projesi uygulanıyor. Çıkarılacak doğal gaz ve petrolden % 36, yani 16 milyar dolarlık pay alacağız. İnşaat faaliyetlerinde 230 kadar yerli firma hizmet veriyor. Projenin hayata geçmesiyle yılda 12 milyon ton daha petrol üretilebilecek."

KAZAKİSTAN ÖZBEKİSTAN'DAN EN FAZLA ÜRÜN İTHAL EDEN İKİNCİ ÜLKE KONUMUNA YÜKSELDİ

Kazakistan'ın, Özbekistan'dan en fazla ürün ithal eden ikinci ülke konumuna yükseldiği bildirildi.

Sputniknews.ru haber sitesinden alınan bilgiye göre, Özbekistan Astana Büyükelçisi Saidikram Niyazhocayev, 29 Mayıs 2020 tarihinde "Salgın sonrası Avrasya Ekonomik Birliği (EAEU) üyesi ülkelerin ticari ve ekonomik ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik beklentiler" konulu video konferans toplantısında konuyla ilgili açıklamalarda bulundu.

Büyükelçi Niyazhocayev'in verdiği bilgiye göre, Özbekistan'dan ithalat yapan ülkeler sıralamasında Çin'in 3. sıraya gerilediği; Kazakistan'ın 2. sıraya yükseldiği, Rusya'nın ise ilk sıradaki yerini koruduğu açıklandı.

Büyükelçi Niyazhocayev: "Her gün Özbekistan ile Kazakistan ve diğer stratejik ortaklarımızla aramızdaki dış ticareti analiz ediyorum. Özbekistan'dan ithalat yapan ülkeler sıralamasında Rusya ilk sırada, Kazakistan 2. sırada, Çin ise 3. sırada bulunuyor. Bu arada, şirketler arasındaki iç rekabeti artırmak için ülkede aktif olarak çalışmalar yürütülüyor. Bu çalışmalar, ihracat sektörü de dâhil olmak üzere Özbekistan ekonomisinin daha da gelişmesi için büyük önem arz ediyor." ifadelerini kullandı. Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, 30 Mayıs 2020 tarihli demecinde Özbekistan'ın küresel ekonomi ile bağlarının daha da geliştirdiğini belirterek; bu durumun, yerli üreticilerin rekabet gücünü artırması gerektiğini açıkladı.

Dış ticaret hacmine bakıldığında ise, 2020 yılının ilk çeyreğinde sıralama değişmemiş durumda. Rusya, Özbekistan'ın dış ticaret hacminde %16,9, Çin %16,8, Kazakistan %8,3, Güney Kore %6,7 ve Türkiye % 5,8'lik paya sahip.

TÜRKMENİSTAN BÜYÜK BİR JAPON ŞİRKETİYLE İŞ BİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRİYOR

Türkmenistan merkezli Türkmenawtoulaglary Otomotiv Acentesi'nin, Japon Sumitomo Corporation Şirketi ile iş birliğini geliştirmeyi planladığı bildirildi. Centralasia.news sitesinden alınan bilgide, Türkmenistan Segodniya Haber Ajansı'nın konuyla ilgili yaptığı habere yer verildi. 14 Mayıs 2020 tarihinde video konferans vasıtasıyla şirketler arası yapılan görüşmede Türkmenistanlı

Türkmenawtoulaglary Otomotiv Acentesi'nin, Japonya merkezli Sumitomo Corporation Şirketi ile iş birliğini genişletmeyi amaçladığı açıklandı. Türkmenistan Devlet Başkanı Gurbankulı Berdimuhammedov tarafından yürütülmekte olan "Açık Kapı Politikası" çerçevesinde ikili ilişkilerin genişletilmesine özellikle vurgu yapıldığı belirtildi. Japonya merkezli bir ticaret şirketi olan Sumitomo Corporation temsilcileri, Türkmenistan pazarının büyük bir potansiyele sahip olduğunu, bu alanda yabancı girişimcilerin üretken çalışmaları için gerekli tüm koşulların var olduğunu vurguladılar. Bu bağlamda, Japon iş insanları Türkmenistan'ın ticaret platformundaki yatırımlarını genişletmeye hazır olduklarını ifade ettiler. Sumitomo Corporation Şirketi, Mitsubishi ve Mitsui ile Japonya'nın "üç büyükler" olarak adlandırılan toptan ticaret şirketlerinden biri olarak tanınıyor. Hâlihazırda şirketin 65 ülkede temsilcisi bulunuyor. Şirketin, ürün geliştirme (üreticilerle birlikte), üretim ve ticarete yönelik yatırımlar yapan bir kurum olduğu da gelen bilgiler arasında.

TÜRKMENİSTAN PETROL VE DOĞAL GAZ İHRACATINI ARTIRMAYI PLANLIYOR

Türkmenistan'ın, petrol ve doğal gaz ihracatını artırmayı planladığı bildirildi. Turkmenportal.com haber sitesinden alınan bilgiye göre, Türkmenistan Devlet Başkanı Gurbangulı Berdimuhamedov'un 8 Mayıs 2020 tarihinde düzenlenen Bakanlar Kurulu Toplantısında ülkenin dış ticaret ilişkilerinin geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekerek, ülkede üretilen petrol ürünlerinin ihracat hacminin artırılması çabalarının yoğunlaştırılması gerektiğinin üzerinde durduğu açıklandı.

Bu konudaki en büyük görevin, ülkedeki petrol ve gaz endüstrisine düştüğü, 2020 yılının ilk dört ayında yurt dışına 1,87 milyar doların üzerinde petrol ürünü ihraç edildiği belirtildi.

Türkmenistan Devlet Emtia ve Hammadde Borsası aracılığıyla içinde bulunduğumuz 2020 yılında yurt dışına doğal gaz, sıvı yakıt olmak üzere Ahal Vilayeti'ndeki petrol işleme tesisinde üretilen ECO-93 standartlarındaki benzin de ihraç edildi.

Ayrıca motorin, polipropilen, polietilen, petrol koku, gaz yağı (kerosen), sıvılaştırılmış gaz, zift ve kükürt ihracatı

yapıldığı bilgisi verildi.

Türkmenistan'da üretilen petrol ve gaz kimyasallarının Rusya, Birleşik Arap Emirlikleri, İsviçre, Afganistan, İngiltere, Türkiye, Kazakistan, Malta, Singapur ve diğer ülkelerdeki şirketler tarafından satın alındığı bildirildi.

TÜRKİYE VE TÜRKMENİSTAN DIŞİŞLERİ BAKANLARI VIDEOKONFERANS YÖNTEMİYLE GÖRÜŞME GERÇEKLEŞTİRDİ

Türkiye ve Türkmenistan dışişleri bakanlarının video konferans vasıtasıyla görüşme gerçekleştirdiği bildirildi.

Turkmenportal.com haber sitesinden alınan bilgiye, Türkmenistan Devlet Haber Ajansı'nın konuyla ilgili yaptığı açıklamalara yer verildi. Yapılan açıklamaya göre, Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve Türkmenistan Dışişleri Bakanı Raşid Meredov'un, 25 Mayıs 2020 tarihinde video konferans aracılığıyla görüşme gerçekleştirdiği açıklandı.

Türkmenistan Devlet Haber Ajansı'nın verdiği bilgiye göre, dışişleri bakanlarının video konferans vasıtasıyla yaptığı bu görüşmenin, iki ülkenin liderleri Gurbanguli Berdimuhamedov ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan arasında 24 Mayıs 2020 tarihinde gerçekleştirilen telefon görüşmesinin devamı niteliğinde olduğu açıklandı. Görüşmede, ülkeler arası diyalogun geliştirilmesi ve diğer önemli konular masaya yatırıldı.

İki ülkenin devlet başkanları arasında yapılan telefon görüşmesinde, ülkeler arası iş birliğinin geliştirilmesi, ticari ve ekonomik ilişkilerin artırılması, ticari ulaşım ve taşımacılık konularında çalışmaların hızlandırılması için ilgili devlet organlarına talimatlar verilmesi yönünde mutabık kalınmıştı.

Dışişleri bakanları düzeyinde yapılan görüşmenin ilerleyen bölümlerinde koronavirüs (Kovid-19) salgınına karşı yürütülen mücadelede çalışmaların güçlendirilmesi ve bu

alandaki diplomatik iş birliği tecrübeleri konularında görüş alışverişinde bulunulduğu belirtildi.

Bakanlar, diplomasi, ticaret ve ekonomi alanlarında birçok konuyu bölgesel ve küresel ölçekte ele aldılar. Tarafların, gümrüklerdeki karantina ve sıhhi-epidemoloji standartlarına uygun şekilde, ticari malların kademeli olarak taşımacılığının yapılması için "yeşil koridor" açılması gerektiği konusuna dikkat çektiği ifade edildi.

Görüşmenin sonunda, ülkeler arasında yapılan düzenli temasların önemine değinilerek, kamu ve özel sektör heyet temsilcileri arasındaki ikili toplantıların aktif olarak yeniden başlatılması ve bu görüşmelerin ilk aşamada video konferans yöntemiyle yapılması gerektiğine vurgu yapıldı.

TÜRK HAVA YOLLARI ULUSLARARASI UÇUŞLARI BAŞLATACAK

Türk Hava Yolları'nın, 2020 yılının Haziran ayından itibaren Türkiye içindeki tüm noktalara, yurt dışında ise 23 noktaya uçmayı planladığı bildirildi.

Turizmuncel.com haber sitesinden alınan bilgiye göre, THY'nin salgın yasakları sonrası için yol haritası hazırladığı belirtildi. Hazırlanan yol haritasına göre THY, Haziran itibarıyla yurt içinde tüm noktalara, yurt dışında ise 23 noktaya uçmayı planlıyor. Şirketin haftalık yurt dışı uçuş frekansı ise 75 olarak öngörülüyor. Yasağın kalkmasının ardından uçuşların kademeli olarak artırılması ve ilk etapta uçuşların % 60'ının gerçekleştirilmesi hedefleniyor.

THY'nin uluslararası uçuşları başlatacağı ilk 23 nokta ise; Kanada-Toronto, Kazakistan-Almatı, Afganistan-Kabil, Japonya-Tokyo, Çin-Şanghay, Güney Kore-Seul, Singapur, Danimarka-Kopenhag, İsveç-Stockholm, Norveç Oslo, Almanya'da Frankfurt, Berlin, Düsseldorf ve Münih, Avusturya-Viyana, Hollanda-Amsterdam, Belçika-Brüksel, Belarus-Minsk, Gürcistan-Tiflis, Lübnan-Beyrut, Kuveyt ve İsrail-Tel Aviv olarak belirlendi.

Temmuz ayına gelindiğinde ise THY, 74 ülkede 103 noktaya 572 frekansla; ağustos ayında ise 98 ülkede 160 noktaya 937 frekansla uçmayı hedefliyor.

ÖZBEKİSTAN'DAN TACİKİSTAN'A SAHRA HASTANESİ İÇİN MALZEME YARDIMI

Özbekistan'ın, geçici sahra hastanesi kurulması için Tacikistan'a malzeme yardımı yaptığı bildirildi.

Ehokg.org haber sitesinden alınan bilgiye, Özbekistan'ın Tacikistan Büyükelçiliği Basın Servisi'nin kamuoyuyla paylaştığı konuyla ilgili açıklamalara yer verildi. Alınan bilgiye göre, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev'in talimatları doğrultusunda Tacikistan'da kurulması planlanan sahra hastanesi için gerekli birçok araç-gerecin bulunduğu 114 konteynerlik malzemenin 8 Mayıs 2020 tarihinde demir yolu aracılığıyla Tacikistanlı yetkililere teslim edildiği belirtildi.

Geçtiğimiz süreçte salgınla mücadele amacıyla Tacikistan tarafından başkent Duşanbe'deki büyük stadyuma bir sahra hastanesi kurulmuştu.

TİKA'DAN TACİKİSTAN'A İNSANİ YARDIM

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nın (TİKA) Duşanbe Koordinatörlüğü tarafından Tacikistan'daki ihtiyaç sahiplerine gıda ve hijyen malzemelerinden oluşan insani yardım yapıldığı bildirildi.

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Türk İşbirliği

ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nın (TİKA) Tika.gov.tr resmî internet sitesinde konuyla ilgili açıklamalara yer verildi. Yapılan açıklamaya göre, koronavirüs (Kovid-19) salgını ile mücadele kapsamında, Tacikistan'daki ihtiyaç sahibi 1.000 aileye gıda ve hijyen malzemelerinden oluşan insani yardım kolilerinin dağıtıldığı belirtildi. İnsani yardım kolilerinin, Tacikistan Sağlık ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı Devlet Sosyal Güvenlik Ajansı iş birliği içinde dağıtıldığı ifade edildi.

Salgınla mücadele sürecinde ekonomik durumları daha da kötüleşen ailelere Türkiye adına destek amacıyla başlatılan proje kapsamında 13 farklı temel gıda malzemesi ile koruyucu maske, deterjan ve çamaşır suyu gibi temizlik malzemelerinden oluşan yardım kolileri hazırlandı.

Yardım kolilerinin, Tacikistan Devlet Sosyal Güvenlik Ajansı ile iş birliğinde daha önceden belirlenen Rudaki, Hisar, Fayzobad, Varzob ve Şahrinav ilçelerinde yaşayan ihtiyaç sahibi 1.000 aileye ulaştırıldığı bilgisi verildi.

Ayrıca, 9 Mayıs tarihinin Tacikistan'da Zafer Bayramı olarak kutlanması nedeniyle, 2. Dünya Savaşı gazileri de projeye dâhil edilerek, başkent Duşanbe'de yaşayan, tamamı 90 yaşının üzerindeki 26 gaziye de TİKA'nın yardım kolilerinin ulaştırıldığı açıklandı.

ÖZBEKİSTAN'DAN TACİKİSTAN'A İNSANİ YARDIM

Özbekistan'ın koronavirüs salgınıyla mücadele amacıyla Tacikistan'a insani yardım yaptığı bildirildi. Özbekistan Telgraf Ajansı'nın (UZTAG) Uztag.info

haber sitesinden alınan bilgide, Özbekistan'ın Duşanbe Büyükelçiliği Basın Servisi'nin konuya ilişkin kamuoyuyla paylaştığı açıklamaya yer verildi. Açıklamaya göre, Tacikistan'a yapılan insani yardımın Özbekistan Savunma Bakanlığı'na bağlı bir askeri nakliye uçağıyla 8 Mayıs 2020 tarihinde ulaştırıldığı belirtildi.

Büyükelçiliğin Basın Servisi'nin kamuoyuyla paylaştığı açıklamada "Özbekistan Devlet Başkanı Şavkat Mirziyoyev'in talimatları doğrultusunda askeri nakliye uçağıyla Taşkent'ten Duşanbe'ye içinde 10 adet yapay solunum cihazı, ilaç, tıbbi koruyucu önlük, eldiven ve maske bulunan tıbbi yardım yapıldı. Alanında uzman 8 Özbekistanlı doktor; bunların arasında virolog, epidemiyolog ve anesteziist de aynı uçakla Duşanbe'ye uçtular." ifadeleri kullanıldı.

Tacikistan Sağlık Bakanlığı verilerine göre, ülkede Mayıs ayı sonunda toplam vaka sayısının 4 bini geçerken, ölü sayısı 47'ye ulaştı.

TACİKİSTAN'DAKİ DAĞLIK BADAHŞAN'A İNSANİ YARDIM

Tacikistan'ın koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele amacıyla Dağlık Badahşan'a insani yardım göndereceği bildirildi.

Bağımsız Devletler Topluluğu Sesi Radyosu'nun (Radyo Golos SNG) Sng.fm haber sitesinden alınan bilgiye göre, Tacikistan Devlet Başkanı Emomali Rahmon'un Tacikistan'a bağlı Dağlık Badahşan Özerk Cumhuriyeti'ne, içinde gıda ve tıbbi malzemeler bulunan 500 bin dolar değerinde insani yardım gönderilmesine yönelik karara 15 Mayıs 2020 tarihinde imza attığı açıklandı.

Alınan bilgiye göre, Dağlık Badahşan'a 45 kamyon yardım gönderilecek. Gönderilecek olan kamyonların içinde buğday unu, pirinç, patates, şeker gibi gıda ürünleri bulunuyor. Bunun haricinde antiviral ilaçlar da gönderileceği bilgisi verildi. Yardımların, Dağlık Badahşan'ın 8 şehrine ulaştırılacağı belirtildi.

Devlet Başkanı Rahmon'un talimatları doğrultusunda hediye olarak, bir de ambulans aracın gönderileceği bilgisi verildi. Sağlık çalışanları için tıbbi maske ve eldiven satın alımı yapılacağı, bölgedeki hastanelerin eksik tıbbi

malzemelerinin tahsis edileceği de gelen bilgiler arasında. Tacikistan'ı oluşturan dört ilden biri olan Dağlık Badahşan bölgesi "özerk cumhuriyet statüsüne sahip.

TACİKİSTAN'DAN ÖZBEKİSTAN'DAKİ SELZEDELERE İNSANİ YARDIM

Tacikistan tarafından Özbekistan'ın Sırderya Vilayeti'ndeki selzedelere insani yardım gönderildiği bildirildi.

Centralasia.media haber sitesinden alınan bilgide, Tacikistan'ın Hovar Devlet Haber Ajansı'nın konuya ilişkin kamuoyuyla paylaştığı habere yer verildi. Tacikistan

Soğd İli Basın Servisi'nden alınan bilgiye göre; Tacikistan tarafından Özbekistan'ın Sırderya Vilayeti'ndeki Sardoba Barajı'nın taşması sonucu oluşan selden zarar gören felâketzedeler için 20 Mayıs 2020 tarihinde demir yolu aracılığıyla insani yardım gönderildiği açıklandı.

İnsani yardımların, Tacikistan hükümet ve Ulusal Soğd Maddi Kaynaklar Şirketi temsilcileri ile Soğd İli çalışanları tarafından Özbekistan Sırderya Vilayeti yöneticilerine teslim edildiği belirtildi.

51 vagonun oluşan insani yardım çimento, arduvaz, boya, çivi gibi inşaat malzemeleri ile diğer gerekli ekipmanları kapsıyor.

Özbekistan'ın Sırderya Vilayeti'nde yer alan Sardoba Barajı'nın şiddetli yağışlar sebebiyle 1 Mayıs 2020 tarihinde taşması sonrasında büyük çaplı bir sel felaketi yaşanmış, bu sebeple 70 binin üzerinde Özbekistanlı yerleşimci bölgeden tahliye edilmek zorunda kalmıştı. Taşkın sebebiyle oluşan sel, Kazakistan'daki yerleşim yerlerine ve tarım arazilerine kadar ulaşmıştı.

TACİKİSTAN'DA SON 4 AYDA 61 YENİ İŞLETME AÇILDI

Tacikistan'da içinde bulunduğumuz 2020 yılının son 4 ayında 61 yeni işletmenin açıldığı bildirildi.

Tacikistan Telgraf Ajansı'nın (TajikTA) Tajikta.tj haber sitesinden alınan bilgide, Tacikistan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın konuyla ilgili açıklamalarına yer verildi. Yapılan açıklamada "Bu dönemde 61 yeni işletme devreye alındı, bu işletmelerde 980 kişiye iş imkânı sağlandı. Bu işletmelerin 20'den fazlası Soğd Bölgesi'nde açıldı. Hatlon Bölgesi'nde 19, başkent Duşanbe'de ise 10 yeni işletme açıldı. 2020 yılının Ocak-Nisan döneminde 203 milyon somoni (19,7 milyon dolar) hacminde yerli ürün imal edildi." ifadelerine yer verildi.

Bakanlığın paylaştığı 2020 yılının Mayıs ayı verilerine göre, ülkede 2.204 sanayi işletmesi kayıtlı olarak faaliyet göstermekte. Bu sayının 2019 yılının aynı dönemine göre, % 7 artarak, 143 işletmeye seviyesine ulaştığı da gelen bilgiler arasında.

ÖZBEKİSTAN'DAN TACİKİSTAN'A AMBULANS YARDIMI

Özbekistan'ın koronavirüsle mücadele amacıyla Tacikistan'a tam donanımlı ambulans araçlar hibe ettiği bildirildi.

Uz.sputniknews.ru haber sitesinden alınan bilgide, Özbekistan UzAuto Motors Şirketi Basın Servisi'nin konuyla ilgili kamuoyuyla paylaştığı açıklamalara yer verildi. 13 Mayıs 2020 tarihinde yapılan açıklamada "Küresel salgın sürecinde ambulans ve tıbbi tesislere duyulan ihtiyaç önemli ölçüde artmış bulunuyor. Özel ambulans filosunu genişletmek ve pandemi sırasında hastalara zamanında yardım sağlamak için 'Damas' model araçlarımızın üretim merkezinden Tacikistan'a ambulans sevkiyatı yapıldı." ifadeleri kullanıldı.

Alınan bilgiye göre, her ambulansın tıbbi personel için kişisel koruyucu ekipmanlarla donatıldığı belirtildi.

Araçların, ihtiyaç duyulan kurumlara dağıtılması için Tacikistan Sağlık Bakanlığı'na devri yapıldı.

KIRGIZİSTAN'DAN ÖZBEKİSTAN'A İNSANİ YARDIM

Kırgızistan'ın Özbekistan'da yaşanan sel felaketinden dolayı insani yardımda bulunduğu bildirildi.

Kırgızistan Telgraf Ajansı'nın (KyrTAG) Kyrtag.kg haber sitesinden alınan bilgiye göre, Özbekistan'ın Sırderya Vilayeti'ndeki Sardoba Barajı'nın taşması sonucu selden zarar gören yerleşim yerlerine Kırgızistan tarafından 11 Mayıs 2020 tarihinde 1.000 ton çimento, 100 ton pirinç ve 10 ton bitkisel sıvı yağ yardımı yapıldığı açıklandı. Kırgızistan Başbakanı Muhammedkalıy Abılgaziyev'in, Özbekistan'a insani yardım yapılmasına yönelik ilgili resmî kararı felaketin yaşandığı günlerde imzaladığı belirtildi.

Özbekistan'ın Sırderya Vilayeti'nde yer alan Sardoba Barajı'nda şiddetli yağışlar sebebiyle 1 Mayıs 2020 tarihinde yaşanan taşma sonrasında büyük çaplı bir sel felaketi yaşanmış, bu sebeple 70 binin üzerinde Özbekistanlı yerleşimci bölgeden tahliye edilmek zorunda kalmıştı. Taşkın sebebiyle oluşan sel, Kazakistan'daki yerleşim yerlerine ve tarım arazilerine kadar ulaşmıştı.

TİKA'DAN ÖZBEKİSTAN'A TIBBİ MALZEME DESTEĞİ

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nın (TİKA), Özbekistan'a tıbbi malzeme desteğinde bulunduğu bildirildi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nın (TİKA) Tika.gov.tr resmî internet sayfasından alınan bilgide, konuyla ilgili kamuoyuyla paylaşılan açıklamalar yer aldı. Yapılan açıklamada TİKA'nın, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele kapsamında Özbekistan'a 30 Nisan 2020 tarihinde tıbbi malzeme yardımında bulunduğu belirtildi.

TİKA tarafından temin edilen 5 bin adet koruyucu tulum, maske, başlık, eldiven ve gözlükten oluşan tıbbi malzeme, Taşkent Büyükelçisi Mehmet Süreyya Er ve TİKA Taşkent Program Koordinatörü Cemalettin Tüney'in de katıldığı törenle Özbekistan Bakanlar Kuruluna bağlı Yenilikçi Tıp Ulusal Merkezi'ne teslim edildi.

Törende konuşan Büyükelçi Er, Türkiye'nin dünyada 60'a yakın ülkeye tıbbi malzeme yardımında bulunduğunu kaydederek, Cumhurbaşkanı Sn. Recep Tayyip Erdoğan'ın geçen hafta Özbekistan Cumhurbaşkanı Sn. Şavkat Mirziyoyev ile gerçekleştirdiği telefon görüşmesinde, Özbekistan'a ihtiyaç duyabileceği tıbbi malzeme yardımında bulunmaya hazır olduklarını dile getirdiğini anımsattı. İki ülke sağlık kurumlarının salgınla mücadele sürecinde telekonferans yoluyla bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmayı sürdürdüğünü aktaran Büyükelçi Er, bu kez de TİKA aracılığıyla Özbekistanlı kardeşlerinin salgınla mücadelesine katkı yapmak istediklerini kaydetti.

TİKA Taşkent Koordinatörü Tüney de 5'er bin adet koruyucu tulum, gözlük, eldiven, başlık ve maskeden oluşan tıbbi malzeme ile Özbekistanlı sağlık çalışanlarının salgınla mücadelesine katkı sağlamayı amaçladıklarını kaydederek, TİKA'nın salgınla mücadelede Özbekistan'a desteğinin açık bir örneği olarak iki yardım projesini daha hayata geçireceklerini vurguladı.

Yenilikçi Tıp Ulusal Merkezi Başkanı Ravşan İzamov da, Türkiye'nin salgınla mücadele etmesi ve bu süreçte tıbbi malzemelere çok ihtiyaç duymasına rağmen, Özbekistan'a bu çok ihtiyaç duyulan tıbbi koruyucu malzeme desteğini sağladığını kaydederek, bunun iki ülke arasındaki kardeşlik ilişkilerinin en üst düzeyde olduğunun bir göstergesi olduğunu belirtti. İzamov, söz konusu yardımdan dolayı Türkiye devleti ve halkına teşekkür etti.

GÜNEY KORE'DEN ÖZBEKİSTAN'A İKİNCİ DEFA İNSANİ YARDIM

Güney Kore'nin koronavirüs salgınıyla mücadele amacıyla Özbekistan'a insani yardım yaptığı bildirildi.

Uzreport.news haber sitesinden alınan bilgide, Dunyo Haber Ajansı'nın konuyla ilgili yaptığı haberine yer verildi.

Alınan bilgiye göre, Güney Kore'nin 10 Mayıs 2020 tarihinde Özbekistan'a ikinci defa insani yardım yaptığı açıklandı.

Yaklaşık 192 bin dolar değerindeki 34 tonluk ikinci insani yardım teslimatının içinde otomatik mekanizmaya sahip çok fonksiyonlu tıbbi yatakların, antiseptik ilaç ve dezenfektanların, tıbbi maske ve bağışıklığı güçlendirici gıda takviyelerinin bulunduğu belirtildi.

Güney Kore, 1 milyon dolar değerindeki 6,2 tonluk ilk insani yardım sevkiyatını geçtiğimiz Nisan ayı sonunda Taşkent'e yapmıştı.

Özbekistan'a yapılan insani yardımların, Güney Kore şirketlerinden BOMI Mühendislik, LH Corporation, Evergreen Motors, Infinity Co. ve Shinhan Üniversitesi'nin yanı sıra Güney Kore'de geçici olarak çalışmakta olan Özbekistanlı yurttaşlar ve orada okuyan Özbekistanlı öğrencilerin desteğiyle hazırlandığı bildirildi.

ÖZBEKİSTAN'IN DIŞ TİCARET HACMİ 10,8 MİLYAR DOLARA ULAŞTI

Özbekistan'ın dış ticaret hacminin, Devlet İstatistik Komitesi verilerine göre 10,8 milyar dolara ulaştığı bildirildi. Özbekistan Telgraf Ajansı'nın (UZTAG) Uztag.info haber sitesinden alınan bilgide, Özbekistan Devlet İstatistik Komitesi'nin kamuoyuyla paylaştığı 2020 Ocak-Nisan dönemi ekonomi verilerine yer verildi. Kamuoyu ile paylaşılan bilgilerde, dünyanın 150'den fazla ülkesi ile ticari iliőkilere sahip olan Özbekistan'ın dış ticaret hacminde en ağırlıklı paya sahip ülkelerin Rusya (% 16,7) ve Çin (% 16,6) olduğu belirtildi. Bunları Őu ülkeler izliyor: Kazakistan (% 8,3), Kore (% 7,4), Türkiye (% 5,6), Kırgızistan (% 2,0), Almanya (% 2,0). Son yıllarda endüstriyel üretimin çeőitlendirilmesi sonucunda ihracat hacminde önemli bir artış kaydedildi. Buna ek olarak, komşu devletlerle ilişkilerin güçlendirilmesi, alanda ilişkilerin geliştirilmesi için Özbekistan'da köklü adımlar atıldı.

KTMÜ Adına Sahipleri:
Rektör Prof. Dr. Sebahattin BALCI,
Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек KULMIRZAYEV

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:
Doç. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ

Editör: Dr. Safa KIRVELİ

Yayın Danıőmanları:
Prof. Dr. Anvarbek MOKEYEV,
Yrd. Doç. Dr. Gökçe YOĐURTÇU

Sayfa Tasarımı: Özlem GÜL

Yayına Hazırlayanlar:
Maksat ACIKAN uulu, İkramidin ÇAKIPALİYEV

Yazıőma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov
Yerleőkesi, Bişkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,
İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:
orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,
Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas